



RAPPORTAGE STARTBIJEENKOMST INNOVATIEKRING GEZONDE SAMENLEVING *)

Inhoud:

- ✓ Terugblik op de werkwijze en leeswijzer rapportage
- ✓ Eerste verwerkingsslag van workshop 20 juni
- ✓ Einduitkomsten startbijeenkomst (mindmap)
- ✓ Ideeënboxen per dimensie
- ✓ Verzamelde ideeën per dimensie
- ✓ Beeldenstorm per dimensie
- ✓ Leden innovatiekring

Contact:

Hans Rutten, InnovatieNetwerk
06 48131217
j.m.rutten@innonet.agro.nl



*) Utrecht (Mammoni, Mariaplaats 4), 20 juni 2006



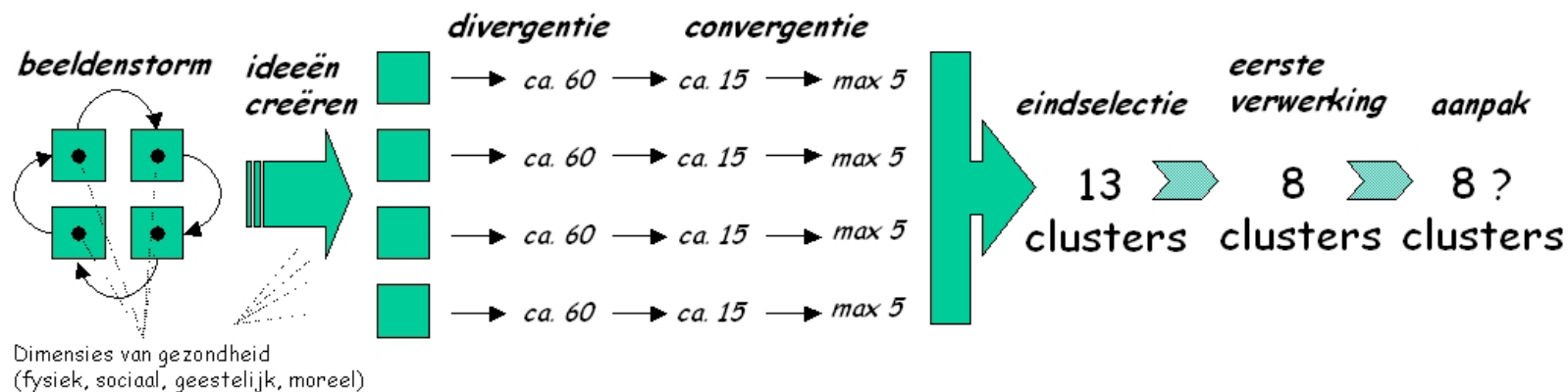
Terugblik op de werkwijze en leeswijzer rapportage

De vier groepen hebben gezamenlijk ongeveer 250 ideeën voor een gezonde samenleving gegenereerd. In eerste instantie zijn de ideeën gegroepeerd rond de vier dimensies van gezondheid: fysiek, sociaal, geestelijk en moreel. Dit gebeurde na een ronde van inleven in de vier dimensies aan de hand van beelden en trefwoorden (beeldenstorm).

Na drie rondes van divergentie had elk groep circa 60 ideeën gevormd. Elke groep heeft aan de hand van stemrechten en de COCD-ideeënbox een eerste selectie uitgevoerd: ideeën die eigenlijk vrij gewoon en snel uitvoerbaar zijn ('blauw'), ideeën die origineel en snel uitvoerbaar zijn ('rood'), en ideeën die origineel en niet snel uitvoerbaar zijn ('geel'). (De foto op de volgende bladzijde laat zien hoe 'stemrecht' in zijn werk ging).

Hierdoor dikte het aantal ideeën in tot ongeveer 15 per dimensie. Vervolgens heeft elke groep, via discussie, de beste (maximaal) vijf ideeën geprioriteerd en gepresenteerd aan de andere drie groepen. Ook hierop volgde een selectie via stemming. Het eindresultaat: dertien ideeën die de kiem kunnen vormen voor grensverleggende concepten voor een gezonde samenleving.

Prototypisch zag het proces er als volgt uit:





Gaandeweg de selectie en indikking vielen ideeën af, werden ideeën gecombineerd, werden ook weer nieuwe ideeën toegevoegd en werden afgevalen ideeën weer in ere hersteld, werd opnieuw gecombineerd, en kregen clusters van ideeën een naam en werden daarmee op zich een idee.

De resultaten van alle stappen zijn – **in omgekeerde volgorde** – in bijgevoegde presentaties opgenomen. Het zijn nagenoeg ongeredigeerde weergaven van hetgeen de deelnemers op flipover-vellen hebben geschreven, met dien verstand dat de resultaten van de beeldenstorm zich beperken tot de highlights die de deelnemers zelf hebben gemarkeerd.

We beginnen evenwel met een *eerste verwerking van de eindresultaten*, voortkomend uit een overleg tussen Ger Vos, Erik op ten Berg en Hans Rutten (d.d.26 juni) en tussen Henk Huizing en Hans Rutten (d.d. 3 juli). Deze eerste verwerking bevat ook een voorlopige plan van aanpak per ideeëncluster.



Stemrecht: bij elke indikkingsronde kreeg elke deelnemer een aantal stickers om de waardering of voorkeur voor een idee mee aan te geven.



Eerste verwerkingsslag

De innovatiekring heeft 13 ideeënclusters aangewezen als mogelijk meest veelbelovend voor het in gang zetten van grensverleggende vernieuwingen rond gezonde samenleving. Onderstaand presenteren voor acht van deze 13 een impressie van de kern van het idee, de relevantie (of: bredere betekenis), aanpalende ideeën die versterkend of althans aanvullend kunnen werken (veelal: een selectie), potentiële doorbraak, andere intriges, en eerste ideeën over (vervolg-) aanpak. Voor de overige vijf konden we een dergelijke verwerking vooralsnog niet maken en volstaan we met enkele steekwoorden.

1. "Dit heb je niet nodig" stickers

Kern van het idee

Geef scholieren/jongeren stickers met afkeurende teksten als "Dit heb je niet nodig", "Overbodig", "Dit kan niet gezond zijn", e.d. en prikkel ze die naar eer en geweten te plakken op alle producten en diensten die volgens hen dit opschrift verdienen. Hou scherp in de gaten waar de stickers opgeplakt worden, en hoe omstanders en eigenaren/leveranciers hierop reageren.

Relevantie

Het is een manier om waarden die leven bij jongeren expliciet te maken, en in discussie te brengen. Consumenten – in dit geval jonge consumenten – 'praten' nu terug tegen de leveranciers. Een vorm van activerend marktonderzoek?

Raakvlakken met agro en groen

De producten en diensten die onderwerp kunnen worden van een of andere stickercampagne zullen in belangrijke mate komen uit de wereld van agro en groen. Het zal daarbij overwegend gaan om voedingsproducten, bewerkingsmethoden en wellicht ook om voedingsadviezen. Liggen hier ook raakvlakken met groen?

Aanvullende ideeën

- ❖ Boodschap direct op de producten laten zetten
- ❖ E-stickers
- ❖ "Dit is niet eerlijk"- sticker (un-fair-trade producten)
- ❖ Goedkeurende i.p.v. afkeurende stickers: "Dit is een eerlijk product", "Dit product deugt"





- ❖ Gebruik het niet (alleen) voor producten en diensten, maar (ook) voor gedrag en beslissingen
- ❖ Gebruik het als *dare devil cookies*
- ❖ Museum voor onnodige dingen

Potentiële doorbraak

Het initiatief kan een sneeuwbaaleffect teweeg brengen bij jongeren en volwassenen, bij producenten en leveranciers. Wat Youp van 't Hek op kleine schaal deed bij een biermerk, kan de stickercampagne doen in een veel breder assortiment van producten en diensten die invloed hebben op de (meervoudige) gezondheid. De verandermechanismen zijn bewustwording, discussie en marktonderscheiding.

Andere intriges

Het idee kan gecombineerd worden met de quasi-spontane mobbing-events die een aantal jaar geleden her en der te zien waren: groepen mensen die ineens op een plek tezamen komen om iets te doen (bijvoorbeeld: stilstaan, een product kopen, iets roepen, etc) en dan ook even plotseling weer uiteen gaan. Zo'n mob kan als een soort onzichtbare smaakbrigade door het land gaan.

Mogelijke aanpak

Dit idee uit (laten) werken in de vorm van een realisatieplan. Daarbij o.a. aandacht voor:

- Het beoogde effect (wat)
- Effectieve vormen (hoe)

- Het verschil tussen positieve en negatieve boodschappen
- Betrokken partijen en passende contexten

2. Voedselketenstad

Kern van het idee

Benut de mogelijkheden en die de stad biedt om voedselketens te versterken en te verduurzamen. Voorbeelden zijn het uitbreiden van volkstuinen en het opzetten van een afzetsysteem voor volkstuinders (o.a. in supermarkten), het introduceren van fruitbomen in de openbare stadsruimte, het opzetten van een breed assortiment van streekproducten rond de stad – primair voor levering aan de stad (vergelijk Vechtdalproducten), het promoten en versterken van de culinaire kwaliteiten van de stad, het vergroten van productiemogelijkheden in de stedelijke omgeving (agroparken!).

Relevantie

Stad en platteland lijken gescheiden werelden. Simpel gezegd is het beeld: op het platteland wordt het voedsel gemaakt, in de stad wordt het geconsumeerd. De scheiding tussen stad en platteland is zo bezien ook een scheiding tussen producenten en consumenten. In werkelijkheid is de stad – de bewoners, de consumenten, de bedrijven, de besturen – een veel belangrijker partij in de voedselketen dan deze karikatuur suggereert. Dat was altijd al zo, en dat zal in de



toekomst nog sterker het geval zijn. Want van verschillende kanten wordt gewerkt aan het opnieuw 'inrichten' van voedselketen door de lijn tussen productie en consumptie korter te maken – zozeer dat delen van de agroproductie zelfs in de stad geïntegreerd worden. Agroparken zijn hier voorbeelden van – het zijn antwoorden op de verdergaande verstedelijking die zich overal voltrekt.

Raakvlakken met agro en groen

De raakvlakken zijn hier erg groot, maar de partijen die nodig zijn om dit idee te realiseren zijn typisch stedelijk: wethouders en andere bestuurders van steden, bewonersorganisaties, migrantenorganisaties, winkeliersverenigingen, kamers van koophandel, horecaondernemers, etc.

Aanvullende ideeën

- ❖ Groenateliers
- ❖ Olympisch koken
- ❖ 'Slager zoekt koe'
- ❖ No-eat-zones
- ❖ Gezonde voeding op scholen en kantines
- ❖ Virtuele multimodale knooppunten

Potentiële doorbraak

Een voedselketenstad kan de historische trend van toenemende verwijdering tussen producenten en consumenten ombuigen in de richting van een heuse keten van gezamenlijke belangen. Daarmee wordt het ook (beter) mogelijk om de verantwoordelijkheid voor verduurzaming van de

voedselketens te vermaatschappelijken, in plaats van neer te leggen bij één van de betrokken partijen.

Andere intriges

Recent hebben drie grote Europese steden, los van elkaar, het initiatief genomen om hun positie en rol in een duurzame voedsleconomie te versterken: Rome, London en Amsterdam. Vooralsnog bestaat dit initiatief nog voornamelijk uit meer of minder uitgewerkte plannen.

Mogelijke aanpak

- Fact-finding (desk) study naar de rol van de stad in de voedsleconomie (nationaal en internationaal). Daarbij ook (eventueel separaat) letten op bijbehorende industrieën en diensten.
- Alle initiatieven op dit gebied krijgen te maken met logistieke knelpunten en kansen => nagaan wat platform agrologistiek op dit gebied doet.
- Denkbaar is voorts een 'burgemeesters-conferentie' te beleggen – een conferentie met de burgemeesters van de drie genoemde Europese steden. Doel: voorgenomen initiatieven waar mogelijk versnellen en desgewenst te verbreiden.



3. Global (green) Health Centre

Kern van het idee

Opzetten van een fysiek dan wel virtueel gezondheidscentrum met een grote diversiteit aan preventieve en curatieve gezondheidsbenaderingen.

Relevantie

In de gezondheidszorg in westerse landen domineert de moderne geneeskunde: de 'science-based' curatieve benadering. Andere curatieve en preventieve gezondheidsbenaderingen zijn weliswaar aanwezig, maar versnipperd en veelal zeer marginaal. We hoeven hierbij dus niet alleen te denken aan alternatieve geneeswijzen uit tientallen culturen. Denk bijvoorbeeld ook aan het effect dat goede voeding heeft op het fysiek en geestelijk welbevinden van jongeren en volwassenen. Dit effect is bewezen, maar toch blijkt het lastig om goede voeding als preventieve strategie in te zetten in het onderwijs, de ouderenzorg, en het gevangeniswezen. Denk ook aan het gezondheidseffect van verblijf in natuurgebied en landschappelijke omgevingen. Door het aanbod van uiteenlopende gezondheidsbenaderingen te bundelen verbetert de toegankelijkheid, de kennisuitwisseling en de effectiviteit van het gehele palet.

Raakvlakken met agro en groen

De verbinding is erg licht, en zal vooral liggen in de gezondheidseffecten van voeding, en van natuur- en landschapsbeleving.

Aanvullende ideeën

- ❖ E-health
- ❖ Yoga
- ❖ Volkstuinen
- ❖ Health channel
- ❖ Reisbureau gezondheidsvakanties
- ❖ Restports
- ❖ Mobiele ziekenhuizen

Potentiële doorbraak

De wereld van de gezondheidszorg is erg versnipperd en aspectmatig ingericht. Een global health centre kan het begin betekenen van een integrale gezondheidsbenadering.

Andere intriges

Het idee is te beschouwen als een soort Artsen zonder Grenzen. Daarom suggestie voor andere naam van dit cluster: Gezondheid zonder grenzen.

Mogelijke aanpak

Een architect vragen om een aantal schetsmatige ontwerpen te maken voor een global health center, samen met twee tot vier personen met een zeer brede gezondheidsexpertise. De ontwerpen leggen we voor aan de innovatiekring en andere gremia.



4. Waardenpaspoort en morele barcodelezer

Kern van het idee

Maak de individuele waarden van mensen expliciet, voeg waarde-informatie toe aan producten en diensten, en zorg via een interface (zoals een barcodelezer) voor de afstemming. Consumenten krijgen daardoor onmiddellijk informatie over de vraag of de waarden die zij belangrijk vinden weerspiegeld worden in de producten en diensten die zij (kunnen) aanschaffen.

Relevantie

Bij de aanschaf van producten en diensten maken consumenten in veel gevallen impliciet een morele keuze: koop ik het fair-trade product, of het goedkopere alternatief, koop ik het milieuvriendelijke product of het goedkopere product zonder milieu-informatie, boek ik de eerste-de-beste lastminute reis of trek ik meer tijd en geld uit voor een meer verantwoorde reis? Deze keuzes maken we vaak impliciet, onder andere doordat de weg van de expliciete keuze allesbehalve eenvoudig is. Het waardenpaspoort en de bijbehorende interface kunnen dit vergemakkelijken.

Raakvlakken met agro en groen

Dit idee heeft voornamelijk betrekking op agro, of beter: de voedsleconomie.

Aanvullende ideeën

- ❖ No-rules supermarkt
- ❖ Stemdiploma
- ❖ Morele dienstplicht
- ❖ Ongezondheidsrechten
- ❖ Moral miles
- ❖ Museum voor waardeloze dingen

Potentiële doorbraak

Het idee kan een doorbraak betekenen in het debat over het verschil dat zou bestaan tussen de keuzes die burgers en de keuzes die consumenten maken.

Andere intriges

Het idee is een poging tot democratisering van de economie.

Mogelijke aanpak

Het idee door derden uit laten werken in de vorm van een realisatieplan.

5. Gezonde wijk

Kern van het idee

Maak ontwerpen van een gezonde wijk – ontwerpen van zowel de fysieke inrichting (steen, groen, infrastructuur), als van de diversiteit aan voorzieningen, en van de activiteitenpatronen van wijkbewoners. En werk aan realisatie van een of meer ontwerpen in de praktijk.



Relevantie

De alledaagse leefomgeving heeft impact op de gezondheid van individuen en groepen. De relatie tussen de kwaliteit van woonwijken enerzijds en persoonlijk welbevinden, sociale cohesie en sociale vitaliteit anderzijds, krijgt in de gezondheidszorg (en de planologie) evenwel weinig aandacht.

Raakvlakken met agro en groen

Groen – in diverse vormen – is een belangrijk onderdeel van een gezonde wijk, evenals de (sociale) eetcultuur die in een wijk kan ontstaan, en de verkrijgbaarheid van gezonde voeding.

Aanvullende ideeën

- ❖ No-eat-zones
- ❖ Gezondheidsmicrokredieten



- ❖ Eigen verantwoordelijkheid binnen de wijk
- ❖ Buurtolympiades
- ❖ Klaagmuren
- ❖ Gezonde school
- ❖ Gezelligheidspark
- ❖ Sociale kruispunten
- ❖ Fruitbomen in de wijk
- ❖ Volkstuinen

Potentiële doorbraak

De gezonde wijk kan teweeg brengen dat mensen meer mogelijkheden en prikkels krijgen om in het alledaagse leven inhoud te geven aan de brede betekenis van gezondheid: niet alleen fysiek en mentaal fit, ook sociaal en moreel.

Andere intriges

Gezondheid als trefwoord kan de aandacht afleiden van gerelateerde en misschien wel aansprekender behoeftes: meer levendigheid in de wijk, meer groen, meer sociale interactie.

Mogelijke aanpak

InnovatieNetwerk is in overleg met het NIGZ over dit idee. De concept-offerte beperkt zich – op verzoek van InnovatieNetwerk – vooralsnog tot het genereren van ideeën en succesvoorwaarden voor een gezonde wijk. Uiterlijk augustus 2006 volgt een besluit over het aanbod van NIGZ.



6. Siësta nieuwe stijl

Kern van het idee

Doel van dit idee is het bewust introduceren en organiseren van tempoverschillen in het alledaagse leven.

Relevantie

Een gezond leven vergt tijd en aandacht. Maar tijd is schaars en aandacht diffundeert snel over tientallen andere prikkels. De gejaagdheid kan alleen *ontsnapt* worden; wie dat wil moet dat dan ook bewust organiseren.

Aanvullende ideeën

- ❖ 10 minuten stilte/dag
- ❖ Natuurtijd
- ❖ Gezondheidsdaten via internet
- ❖ Restports
- ❖ Gezelligheidsparken
- ❖ Integratie werk en vrije tijd
- ❖ Tachograaf in alle auto's

Raakvlakken met agro en groen

In veel onze voedingspatronen en manieren van (voort-)bewegen is tijdefficiëntie de belangrijkste factor geworden (*fast food*, HogeSnelheidsLijn!).

Potentiële doorbraak

Voeding is er ook om van te genieten, en de buitenomgeving om letterlijk bij stil te staan. Dit idee kan ertoe leiden dat agro en groen weer gezien en benut worden als waardevolle bronnen van traagheid.



Andere intriges

Denkbaar zijn combinaties met rituelen (zie 8) en met initiatieven die seizoenen een prominentere plek geven in het dagelijks leven en in de voeding.

Mogelijke aanpak

Het idee uit (laten) werken in de vorm van een realisatieplan.

7. Recre-actieve hoofdstructuur

Kern van het idee

Maak ruimte voor een aaneenschakeling van recreatieve en 'bewegings'-voorzieningen en



maak deze structuur herkenbaar, toegankelijk en aantrekkelijk voor gebruikers.

Relevantie

De voorzieningen die gericht zijn op bewegen en recreatie zijn nagenoeg geheel los van elkaar opgezet. Het gebruik ervan kan groter worden door het aanbrengen van een of andere koppeling tussen de afzonderlijke voorzieningen – die overigens van zeer uiteenlopende aard kunnen zijn.

Raakvlakken met agro en groen

Door het ruimtebeslag van dergelijke voorzieningen, én door de recre-actieve potentie van de groene ruimte, liggen hier veel raakvlakken met groen.



Aanvullende ideeën

- ❖ Speelplekken in woonomgeving
- ❖ Sportpretparken
- ❖ Recht van overpad
- ❖ Hot-spots in natuurterreinen
- ❖ Airmiles voor bewegen
- ❖ Sport with the stars
- ❖ Recrea-actieve arrangementen

Potentiële doorbraak

Dit idee kan een nieuw element toevoegen in de ruimtelijke ordening. Een recre-actieve hoofdstructuur is feitelijk een claim op ruimte voor gezondheid. Zo'n planologische claim ontbreekt thans.

Andere intriges

[pm]

Mogelijke aanpak

Dit idee leggen we ter verrijking voor aan de innovatiekring 'Ruimte creëren'.

8. Rituelen

Kern van het idee

Introduceer nieuwe rituelen of versterk oude rituelen die ons ertoe verleiden stil te staan bij, en aandacht te geven aan essentiële onderdelen van een gezonde samenleving.

Relevantie

In de overdaad aan prikkels die de moderne maatschappij kenmerkt, lijkt alles even belangrijk



te worden – en daarmee even onbelangrijk. De collectieve rituelen die we nog hebben krijgen bovendien een steeds commerciëlere lading en verliezen daardoor hun eigenheid. Toch is er alom behoefte aan eigen rituelen waarmee we markeren wat we echt belangrijk vinden in het leven.

Raakvlakken met agro en groen

Dit heeft vooral relevantie voor agro (landbouw, voeding). Die is niet alleen rijk aan – goeddeels vervlogen – rituelen, we zien bij burgers ook een behoefte opkomen om het rituele karakter van landbouwprocessen en voedingsgewoontes nieuw leven in te blazen.

Aanvullende ideeën

- ❖ Seizoenen en bewustzijn
- ❖ Bewegen als gewoonte
- ❖ Rituals-kamp voor tieners
- ❖ Olympisch koken
- ❖ Ritueel-automatiek

Potentiële doorbraak

De voedingseconomie heeft zich de afgelopen decennia ontwikkeld tot een nagenoeg volcontinue bedrijfstak: altijd kan overal alles geleverd worden. Seizoenswerking is nauwelijks meer merkbaar en groeiprocessen zijn in hoge mate beheersbaar. Geen consument zegt nog “De tomaten smaken dit seizoen weer voortreffelijk”. Hoe kunnen we aan de waardevolle aspecten van volcontinue processen via rituele aandacht geven,

of: is het denkbaar om rituelen te gebruiken om volcontinue processen om te zetten in onderbroken processen?

Andere intriges

Koppeling met siësta nieuwe stijl ligt zeer voor de hand.

Mogelijke aanpak
?

Pro Memorie

9. Sociale Tom-Tom

- ❖ De oproepbare mens (iedereen lid van de sociale brandweer)
- ❖ Sociale kruispunten
- ❖ Tijdruil
- ❖ Ontwerpateliers mensen-voor-mensen
=> *Waar in schuilt hier de doorbraak en de relevantie voor agro en groen?*

10. Buurtolympiade

- ❖ Straatkoken
- ❖ Sport, koken, kunst, cultuur van wijk tot wijk
- ❖ Regionale en landelijke buurtcompetities
=> *Waar in schuilt hier de doorbraak en de relevantie voor agro en groen?*

11. Ontwerpateliers

- ❖ Markante parken



- ❖ Volkstuinrevival
 - ❖ Humor op straat
- => *Wat is hier het concept of wat kan hier het grensverleggend concept worden?*

12. Gun-economie

- ❖ Eerlijke handel
- ❖ Kopen bij de burens
- ❖ Tijdruil
- ❖ Achter elk product zitten mensen

=> *Waarin schuilt hier de doorbraak en de relevantie voor agro en groen?*

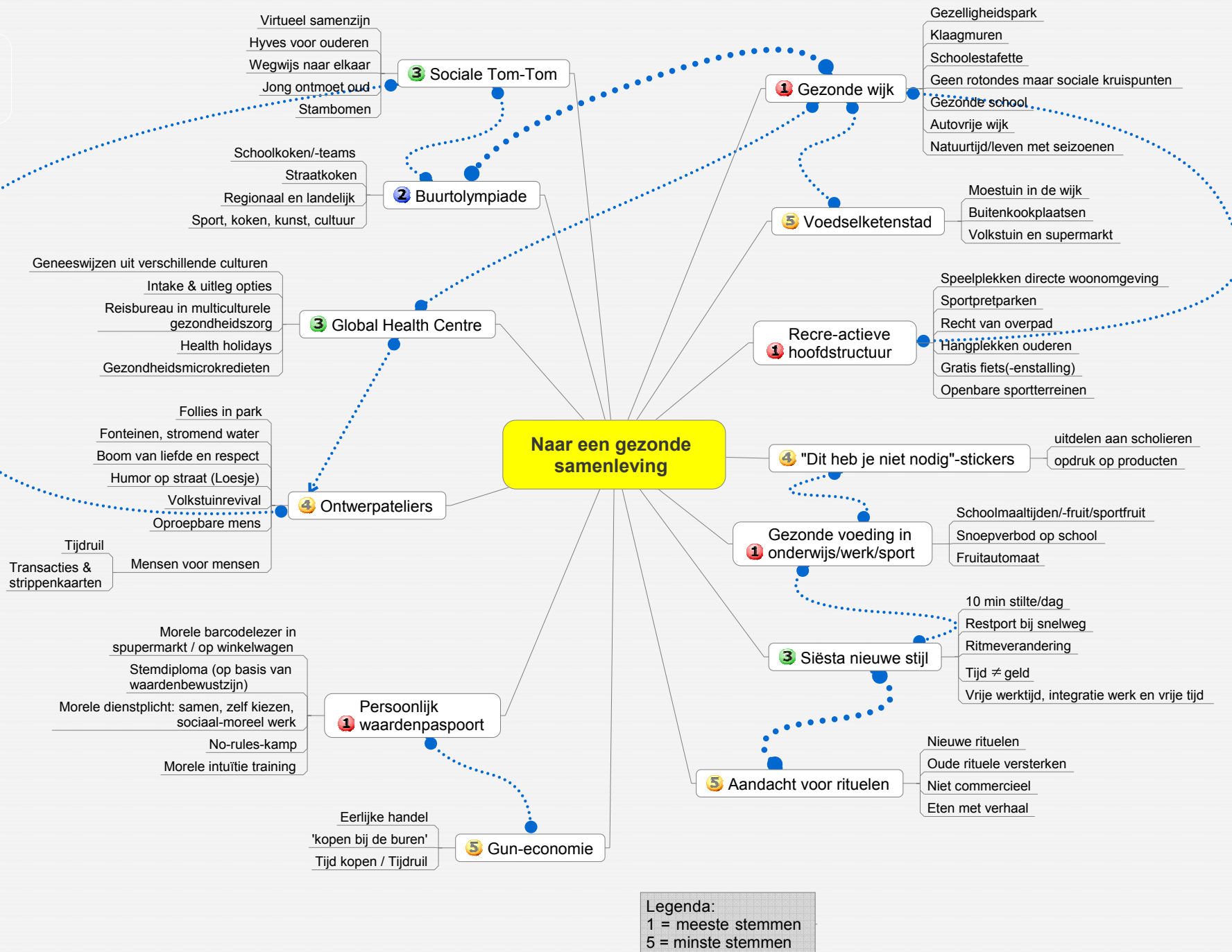
13. Gezonde voeding in onderwijs/werk/sport

- ❖ Schoolmaaltijden/-fruit/sportfruit
- ❖ Snoepverbod op school
- ❖ Fruitautomaat

=> *Hoe kan InnovatieNetwerk nog iets wezenlijks toevoegen aan de vele initiatieven die hieromtrent al gaande zijn?*



Verzamelde Gouden grepen







Convergentie

In twee stappen wordt een ideeënbox gevuld:

Stap 1: Uit de eerder verzamelde ideeën (zie 'Divergentie') maken de deelnemers een selectie. Ze letten daarbij op twee aspecten van het idee: uitvoerbaarheid (wel of – nog - niet), en originaliteit (gewoon of origineel). Dit levert een matrix op met drie relevante cellen: gewoon&uitvoerbaar; origineel& uitvoerbaar; origineel&(nog)niet uitvoerbaar. Deze matrix is bedacht door het COCD, het Centrum voor Ontwikkeling van het Creatief Denken.

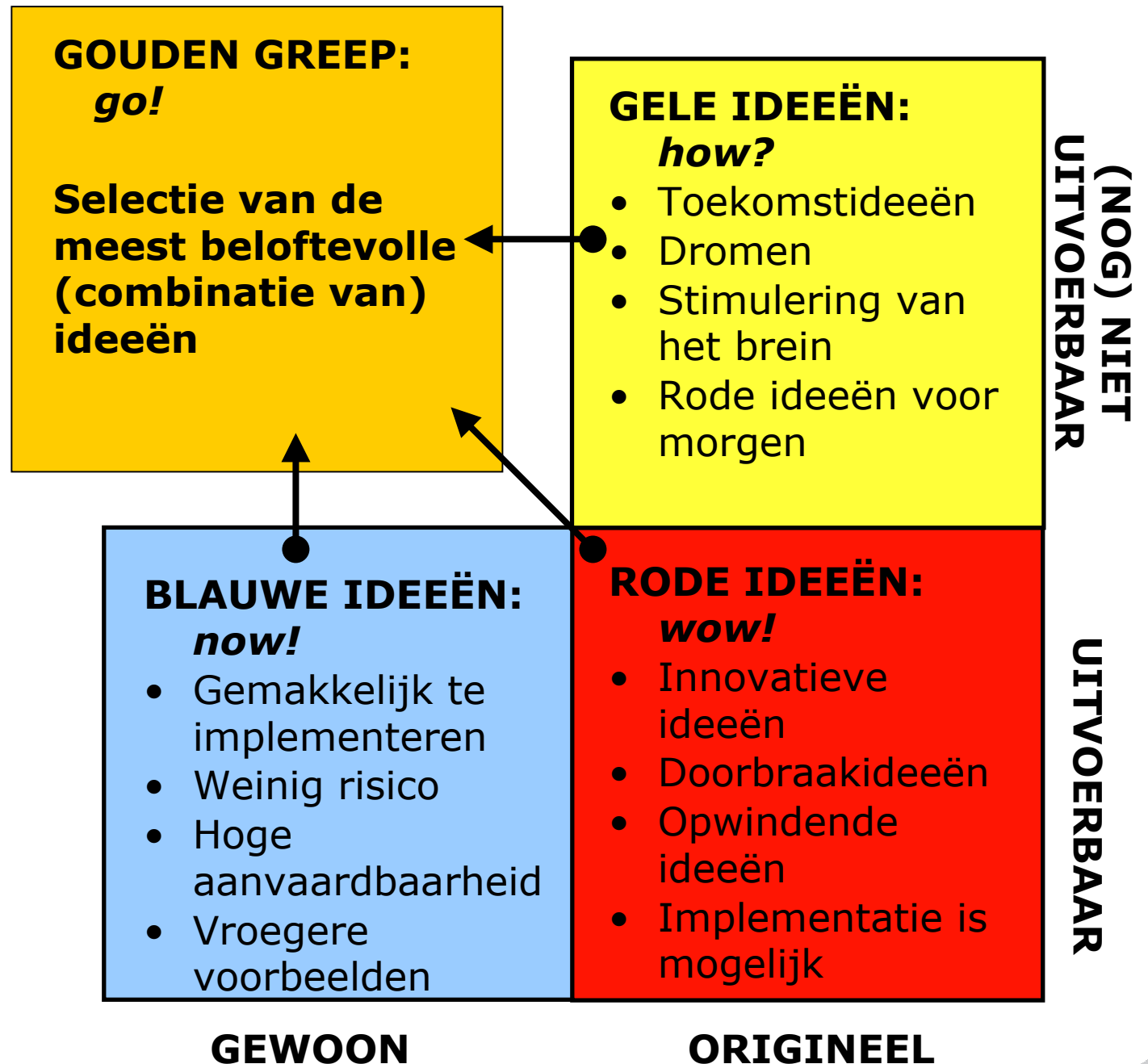
Elke deelnemer krijgt een gelijk aantal stickers waarmee zij scoren op deze aspecten. De groep plaatst de best scorende ideeën in de drie cellen van de matrix.

Stap 2: De groep maakt een gouden greep uit de ideeën in de matrix – bij voorkeur uit alle drie de cellen. Dat levert een selectie op waarin originele en gewone, en uitvoerbare en nog niet uitvoerbare worden gecombineerd.



Ideeën- boxen

*Gezonde
samen-
leving*





Fysieke gezondheid

Groep:

- Nico Beun
- Rien Bongers
- Dirk Bruins
- Hans Brug
- Hans Krosse
- Robbert Poort
- Fred Woudenberg



Top 5:

1. Recre-actieve Hoofdstructuur
2. Voedselketenstad
3. Bewegen belonen
4. Autovrije wijk
5. Gezonde voeding op school

- Recreatieve hoofdstructuur
- Meer bewegen, minder premie
- Sportpretpark
- Speelplek in directe omgeving

- Playgrounds in iedere wijk
- Schoolmaaltijden
- Schoolfruit
- Invoering sportfruit
- 'Naschools bewegen'

- Airmiles voor bewegen
- Voedselketenstad
- Autovrije wijk
- Moestuyn in de wijk
- Snoepverbod op scholen
- Fruitautomaat
- Gratis fiets



Geestelijke gezondheid

Groep:

- Mariëlle Bordewijk-van der Krol
- Rob Lammerts
- Ad Veenhof
- Ger Vos
- Tom van Muijlwijk



Top 5:

1. Gezonde wijk
2. Tijdruil/marktplaats
3. Vrije werktijd
4. Global Health Center
5. Siësta nieuwe stijl

- Tijdruil / marktplaats.tijd.nl
- Opheffen scheiding werk/vrije tijd; integreren hobby & werk
- Tijd voor siësta

- Yoga in openbare ruimte
- Restports langs snelweg
- Gezelligheidsparken

- Interculturele gezondheidscentra
- Health Channel op TV



Sociale gezondheid

Groep:

- Lieke van Adrichem
- Chris Veldhuysen
- Noud te Riele
- Diny Schouten
- Marianne Werry

Top 4:

1. Olympisch koken (met school- en buurtteams)
2. Ontwerpateliers voor betere sociale woonomgeving
3. Sociale TomTom
4. Sociale kruispunten

- Geen rotondes maar sociale kruispunten
- Ahold en volkstuinen
- Oproepbare mens
- Sociale TomTom tbv virtueel samenzijn
- 'Gun-economie'

- Koken op straat
- Culturele schoolmaaltijden
- Buurt Olympische spelen
- Hyves voor ouderen
- Virtueel samenzijn
- Preken in andermans kerken

- Nationale kaboutertjes ?!
- Follies in parken (gezellig ingerichte openbare ruimte)
- Humor op straat
- Mensen voor mensen





Morele gezondheid

Groep:

- Karen Bebelaar
- Daan van Empel
- Ursula Lavrencic
- Dick Rijken
- Jan Vaessen

Top 5:

1. Morele barcode
2. Stemdiplooma en waardenpaspoort
3. Sociaal-morele, vrij invulbare dienstplicht
4. Rituelen
5. 'Dit heb je niet nodig stickers'

- Rituelen (nieuwe, betere)
- Morele barcode
- Jonger trouwen
- Rechtbank weg voor kleine delicten
- Morele dienstplicht

- Snelkeuzetest
- Nare ontmoetingen
- 'onnodig'-stickers
- Stemdiplooma
- Buurtprojecten
- Sociale dienstplicht

- Waardenpaspoort
- Straf op morele steriliteit





Divergentie

In een aantal rondes genereerde elke groep zoveel mogelijk ideeën voor één – van te voren gekozen - dimensie van gezonde samenleving. De deelnemers gebruikten hierbij verschillende technieken.

Belangrijkste spelregel: uitstel van oordeel (slechte ideeën bestaan niet).



Ideeën fysieke gezondheid

- Recreatieve hoofdstructuur
 - Schoolmaaltijden
 - Airmiles voor bewegen
- Bewegen bij naschoolse opvang
 - Bewegen als gewoonte
 - E-health concepten

- Gratis cursus vrolijk ouder worden
 - Sportpretpark
 - Fitpas
- Gezondheidswinst meten
- Hangplek voor ouderen, playground voor ouderen

- Volkstuin/boomgaard/bloemkwekerij
 - Kruidentuin
 - Voedselketenstad
- Combi kinderopvang/bejaardencentrum
 - Speelplek in wijk

- Gezonde werkomgeving + prijs
 - Sportiefste burgemeester
- Rolmodellen voor bewegen/gezond leven
 - Gratis fysieke computerspellen
 - Olieworstelen voor Turkse vrouwen

- Snoepverbod op school
- Meer bewegen, meer beltegoed
 - Gratis gezondheidszorg
- Gratis sporten, openbare sportterreinen
 - Golfclub voor Marokkanen

- Dovenwijk bij luchthaven
- Hogere accijnzen diesel
 - 20% kleinere porties
- Keukens op school
 - Sportfruit

- 10.000km beurt (gratis)
- Meer bewegen, minder premie
 - Gratis fietsenstalling
- Gratis fiets per inwoner (elke 5jaar)
- Liftverbod voor etages 1t/m 4

- Strippenkaart voor lift/roltrap
- Geconcentreerd eetaanbod
 - No-eat-zones
- Playgrounds in elke wijk
 - Autovrije wijk
 - Sportstad

- Schoolfruit
- Kaartclub
- Bowlclubs/jeu de boule
- Dagelijks gym voor volwassenen
 - Vergaderwandelen
 - Sport with the stars

- >1u/dag intensief bewegen op school
- Sportarrangement voor ouderen
 - Gps voor lopen/fietsen
 - Vrije viagra voor 50+
 - Vrije verstrekking polypil 50+

- Recht voor overpad
- Bewegende ziekenhuizen
 - Fruitautomatiek
- Verbod transvetzuren in voeding
- Publieke buitenkookplaats



- Choco EHBO kit
- Dare devil cookies
- Alles durven proeven
- Geen autoverkeer op zondag
- Yoga in openbare ruimtes

- Vertraagde computers
- 10min. Stilte/dag
- Ga vissen
- Van maand naar jaarrapport
- Restports bij snelweg

- Ga dansen
- Verbiedt commerciële culturen
- Verplichte vakantie naar Marokko
- Tijdruil
- Marktplaats.tijd.nl

- Tachograaf voor elke auto
- Koken voor elkaar
- Interculturele gezondheidscentra
- Wonen met patiënten
- Gezelligheidsparken

Ideeën geestelijke gezondheid

- Nieuwe vormen van discipline
- Health channel
- Positief nieuws op voorpagina

- 8-daagse werkweek
- Natuurtijd/leven met de zon
- Opheffen scheiding werk en vrije tijd
- Integreren hobby en werk
- Vrijwilligerswerk in werktijd

- Meer camera's op straat
- Ontmoetingen organiseren
- Eigen verantwoordelijkheid binnen de wijk
- Leersituaties creëren
- Het zinloze zinvol maken

- Keurmeester voor veiligheid
- Popfestivals voor ouderen
- Tijd voor siësta
- Klaagmuur
- Vrijplaatsen voor experimenten



Gezondheids- roddel

Fonteintjes voor levensgeluk

Gezondheids-
-micro-
kredieten

) Lekker zondigen

Sociale dienstplicht

Speed- daten in het park

Groenateliers
(samen
groen
ontwerpen)

Schoolreisje
boerderij

Tijdmachine

Leve het
Jeugdjournaal!

Hyves voor ouderen

Kleine
gemeen-
schappen

Gun-
economie
("kopen bij
de burens")

Kinderen
werken op
boerderij

Nationale
kabouterdag

Eten waar
je mooi van
wordt

Eerste Hulp Bij Geluk

Mensen voor
mensen

Humor op straat



1. Herinvoeren dienstplicht
2. Moreel diploma
3. Burgerschapsdiploma (voorwaarde om te stemmen)
4. Buurtprojecten stimuleren
5. Lokale moraal stimuleren
6. Persoonlijk moraal monitor
7. Verplicht natuur- en voedingsles basisscholen
8. Computergames met morele keuzes
9. Samenbrengen religies
10. Invoeren juryrechtspraak
11. Uittreksel morele punten bijbel, koran, etc
12. Idem, als bijlage bij de Viva/Libelle
13. Portretten van goede beslissingen en beslissers op straat
14. Held van de week in zandsculptuur
15. Morele barcodelezer
16. Waardesysteem vertalen in consumentengedrag
17. Persoonlijk waardesysteem: waardenpaspoort (elke 5jr vernieuwen)
18. 1 jaar kostschool voor iedereen
19. Vrijwilligerswerk x uur verplicht voor leerlingen m.o.
20. Morele intuïtie trainen door snelkeuzetest
21. "no-rules" kamp voor tieners
22. Afschaffen reclame op tv
23. Financieel belonen vrijwilligerswerk door bijstandsgerechtigden
24. Doe de "wat is groter dan ik" test (spirituele)
25. Persoonlijke lijst hogere doelen samenleving
26. Vertrouwensoefeningen op school en steden
27. Vertrouwens stoplichten in de steden
28. Alle stoplichten op oranje

29. Burgers begeleiden in individuele ideeën
30. Ontmoetingen van maximale waardeverschillen ('nare' ontmoetingen)
31. Culturele zuivering -> "ons soort mensen"
32. Culturele corruptie -> waardeverschillen optimaliseren
33. Gemeenschappelijke vijand creëren
34. Rechtbank afschaffen voor kleine delicten
35. 'kleine lettertjes' mogen max 100 woorden zijn
36. Nieuwe aflaten verkopen
37. Verbod op rechtsbijstandverzekering
38. Productaansprakelijkheid afschaffen
39. Intentiebelasting bedrijven en burgers

Ideeën morele gezondheid

40. Belastingaftrek voor mensen die OK zijn
41. Tijd ipv geld als 'munteenheden'
42. Ruilhandel
43. Verplichte sterilisatie immorele mensen
44. Morele steriliteit straffen
45. Iedereen verplicht elke dag bordje/sticker met of je voor liefde, wijsheid of schoonheid gaat
46. 'brandmerken' met inkt voor mensen die delict hebben begaan (ipv gevangenis)
47. Meer nep is echter
48. I don't have to be happy
49. Nieuwe rituelen als dragers van waarden
50. Moraal-verhogende mousse
51. Beeld samenleving romantiseren (altijd positief zijn)
52. Jonger trouwen
53. Verbod op professionele journalistiek: burgerjournalistiek

54. Herinvoeren Iedereen een uniform (met bloemen)
55. Iedere week ander uniform
56. Iedere week ander werk
57. Jaarlijks ellendeoverzicht: consequenties van handelen tonen
58. Buurtbiecht
59. Jaarlijks succesoverzicht
60. Een Doea helpt bij alles
61. Positieve boodschap op producten
62. Mensen elkaar moreel laten beoordelen
63. Mededelingen op producten
64. Meer tijd met anderen doorbrengen -> collective memory
65. Meer gebruik maken van geschiedenis
66. Ouderen niet wegstoppen
67. Buurtactiviteiten en activiteiten voor jongeren in verzorgingshuis
68. Snackbar in verzorgingshuis
69. Commerciële technieken (reclame) toepassen op gezondheid
70. Eten met verhalen
71. Elk jaar >1 nieuwe waarde toevoegen
72. Ieder jaar met z'n allen naar 1 land op vakantie
73. Reisquotum
74. Morele waardepunten - 'moral miles' (voor morele keuzes)
75. Morele dienstplicht (iemand met ander waardensysteem verzorgen)
76. Meer buddyprojecten
77. Keuzevrijheid beperken
78. Cadeaus verplicht zelf maken
79. Verbod op de cadeaumand van Bart Smit
80. Geen 'cadeaus' als woord gebruiken
81. Overal 'dit heb je niet echt nodig' borden
82. Iedereen 'dit heb je niet echt nodig' stickers geven
83. Museum voor onnodige dingen



Gezonde samenleving

-

Een beeldenstorm

Startbijeenkomst Innovatiekring, 20 juni 2006



Fysieke gezondheid



Fit



فیزیکی سلامت



Lucht

Verzorging



Vermaak



Groeien





Fysieke gezondheid -

greep uit toevoegingen innovatiekring

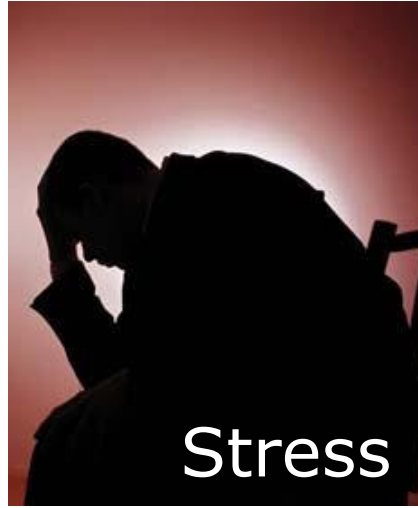
- Ik ken mijn lichaam?
 - Eten=socializing
 - Veroudering accepteren met :)
 - Voldoening door beweging
 - Stimulerende omgeving
 - Prikkels
 - Plezier in beweging
 - Géén trek hebben
 - Plezier in je werk
 - Zeggenschap over eigen bestaan
 - Gezond kantoor
- Lichamelijk contact
 - Ophouden met gezondheid problematiseren
 - Ophouden met gezondheid te meten
 - Dienstfiets voor iedereen
 - 10.000km beurt voor iedereen
 - Openbaar bewegen
 - Mobiliteit
 - Prijs het ongezonde
 - 10% van de straten autovrij
 - Autovrije stad in Nederland
 - Groene oases in de stad



Geestelijke gezondheid



Spel



Stress

Traagheid



Bijblijven

Rat race



Vrije tijd



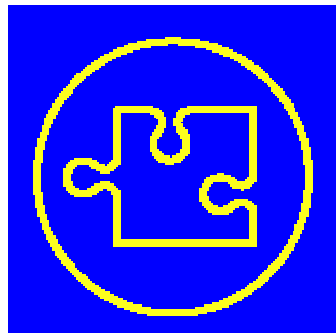


Geestelijke gezondheid - *greep uit toevoegingen innovatiekring*

- Georganiseerde vertraging
 - Niet zo serieus
 - Leren van andere culturen
 - Gekend worden & erkend worden
 - Wees niet bang
 - Inspiratie
 - Mogen lachen om elkaar
 - Meer goed nieuws
 - Zuid-Amerikaans leven
 - Zinloos werk compenseren met . . .
 - Klaagkwartier
- Buitenspelen
 - Datingbureau
 - Oud is out
 - Schep tijd
 - Help ouders aan gevoel voor humor
 - Stimuleer persoonlijke ontwikkeling
 - Chocolade
 - Op school meer evenwicht tussen leren en bewegen
 - Drugs
 - Visies ipv televisies



Sociale gezondheid



Cohesie

Contact



Individualisering



Diversiteit



Samen leven



Sociale gezondheid -

greep uit toevoegingen innovatiekring

- Drukke gezinnen waar de ouders geen tijd hebben
 - Smeltkroes
 - Contrasten
 - Straatkeuken
 - Schoolmaaltijden
 - Sociale eco-systemen
 - Teveel regels
 - Besef van burens hebben
 - Veel mensen helpen veel andere mensen
 - Elkaar kennen is gezonder
 - A-sociale gezondheid
 - Improvisatie
 - Virtuele gezondheid
- Onbaatzuchtigheid
 - Gezonde scholen
 - Samen naar school lopen
 - Media
 - Feng shui op dorpsplein
 - Kleine gemeenschappen
 - Groene oases in de stad
 - Tijdruil
 - Schoolverlaters
 - Marktplaats van de tijd
 - Vrijwilligerswerk
 - Sociale dienstplicht
 - Parkleven ipv parkeren
 - Schoolverlaters (vroegtijdig)
 - Uitwisseling tussen culturen



Morele gezondheid

Leiderschap



Overvloed

Keuzes



Af-
wegen



Regels

- VOEDER DE DIEREN MET MATE.
GEEN BEDORVEN OF BESCHIMMELDE ETENSRESTEN
- MAAK GEBRUIK VAN DE VOEDERVERZAMELPLAATS
- HOUD HET TERREIN SCHOON
- LAAT GEEN PLASTIC OF PAPIER SLINGEREN.
HET KAN DE DOOD VAN ONZE DIEREN BETEKENEN
- NEEM GEEN FIETSEN MEE OP HET TERREIN





Morele gezondheid -

greep uit toevoegingen innovatiekring

- Goed en kwaad bestaan niet
 - Gezond gedrag belonen
 - Ongezond gedrag bestraffen
 - Improviseren
 - Weten $\neq$ weten
 - Eigen moraal leren kennen
 - Zorg voor anderen
 - Toegang (xs4all)
 - Eigen verantwoordelijkheid
 - Normen en waarden
 - Hoe word ik moreel gezonder?
 - Consequenties van eigen gedrag
 - Opvoeding
- Leiderschap en inspiratie
 - Consument moet zich als burger gedragen
 - Afspraken
 - Buurtverantwoordelijkheid
 - Zingeving
 - Luisteren
 - Religie – morele ontwikkeling
 - Morele herbewapening
 - Bijdagen aan de samenleving
 - Vrijwilligers mantelzorg
 - Vertrouwen in samenleving en leiders





Innovatiekring Gezonde samenleving

<i>Deelgenomen aan startbijeenkomst:</i>		
Dhr. Robbert Poort	AGF Promotie Nederland	
Dhr. Hans Brug	Erasmus Universiteit MC	
Mw. Mariëlle Bordewijk-van der Krol	Foodoo Fooddesign and Innovation	
Mw. Karen Beelaar	Forum	
Dhr. Chris Veldhuysen	Forum	
Dhr. Fred Woudenberg	GG&GD Amsterdam	
Dhr. Tom van Muijlwijk	HAS Den Bosch	
Mw. Marianne Werry	HAS Den Bosch	
Mw. Lieke van Adrichem	HAS Den Bosch	Student
Dhr. Daan van Empel	HAS Den Bosch	Student
Dhr. Rien Bongers	Het Portaal	
Mw. Ursula Lavrencic	MEGLA	
Dhr. Dirk Bruins	NAJK	
Dhr. Hans Krosse	NIGZ	
Dhr. Jan Vaessen	Nederlands Openluchtmuseum	
Dhr. Noud te Riele	Storm CS Architects & Consultants	
Mw. Diny Schouten	Tekst & Pastei	
Drs. Rob Lammerts	Verwey-Jonker Instituut	
Dhr. Dick Rijken	VPRO/Haagse Hogeschool	
Dhr. Ad Veenhof	Koninklijke Wessanen	Bestuur InnovatieNetwerk
Dhr. Hans Rutten	InnovatieNetwerk	
Dhr. Nico Beun	InnovatieNetwerk	
Dhr. Ger Vos	InnovatieNetwerk	
Dhr. Erik op ten Berg	Pioenconsult	Facilitator



<i>Verhinderd voor startbijeenkomst:</i>		
Mw. I. de Beaufort	Erasmus Universiteit Rotterdam	Bestuur InnovatieNetwerk
Dhr. G. van Montfort	Achmea Zorg	
Dhr. H.G.J. Nijhuis	Gemeente Den Haag	
Dhr. C.H. Dorst	TUE	
Dhr. D. Sijmons	H+N+S Landschapsarchitecten	
Dhr. E. Gokcekuyu	Islamitische Universiteit Rotterdam	
Mw. A. de Veer	Ministerie LNV – Directie VD	
Mw. A. van Gemst	Slow Food Nederland	
Dhr. B. Sangster	Unilever	Bestuur InnovatieNetwerk
Dhr. H.J. Huizing	InnovatieNetwerk	